

TARTU LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

Nr 11

22. mai 1997 a.

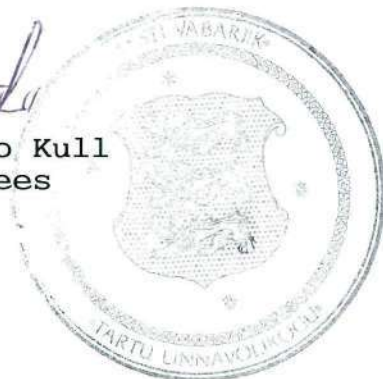
Tartu linna põhimääruse kinnitamine

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993,37,558; 1994,12,200; 19,340; 72,1263; 84,1475; 1995,16,228; 17,237; 23,334; 26-28,355; 59,1006; 97,1664; 1996,36,738; 37,739; 40,773; 48,942; 1997,13,210; 29,449; 450) § 22 p 9 ja ära kuulanud Roman Muguri ettekande, Tartu Linnavolikogu

m ä ä r a b:

1. Kinnitada Tartu linna põhimäärus vastavalt käesoleva määruse lisale.
2. Tunnistada kehtetuks Tartu Linnavolikogu 17. veebruari 1994. a määruse nr 13 "Tartu linna põhimääruse kinnitamine" (RTL 1994,23, lk 799) punkt 1 ja Tartu Linnavolikogu 13. juuni 1996. a määrus nr 88 "Tartu linna põhimääruse muutmise ja täiendamise" (RTL 1996,91,548).
3. Määrus jõustub Riigi Teataja Lisas avaldamisele järgnevast päevast.

Väino Kull
Esimees

Lisa
Tartu Linnavalikogu
22.05.1997.a määrusele nr 11

Tartu linna põhimäärus

I osa. ÜLDSÄTTED

Paragrahv 1. Tartu linna põhimääruse eesmärk

Tartu linna põhimääruses sätestatakse Tartu linna omavalitsusorganite, nende komisjonide ja linna ametiasutuse moodustamise kord, õigused, kohustused ja töökord.

Paragrahv 2. Tartu linna kohalik omavalitsus

1. Tartu linna kohalik omavalitsus on tema demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime, kohustus ja vastutus Eesti Vabariigi põhiseaduses, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ja teistes seadustes talle antud pädevuse piires iseseisvalt otsustada ja korraldada kõiki linnaelu küsimusi elanike huvidest, linna arengu vajadustest, iseärasustest ning säästva arengu põhimõtetest lähtudes.
2. Kohalikku omavalitsust teostavad Tartu linnas esindusdemokraatia vormis linna elanikud ja linna omavalitsusorganid.

Paragrahv 3. Tartu linna kohaliku omavalitsuse põhimõtted

Kohalik omavalitsus Tartu linnas rajaneb järgmistel põhimõtetel:

- 1) kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik otsustamine ja korraldamine;
- 2) igapäevase seaduslike õiguste ja vabaduste kohustuslik tagamine;
- 3) linna elanike õigus osaleda kohaliku omavalitsuse teostamises;
- 4) seaduslikkuse tagamine ja seaduslike vahendite vaba valik oma ülesannete ja kohustuste täitmisel;
- 5) omavalitsusorganite vastutus neile antud õiguste ja pandud kohustuste täitmisel;
- 6) linna elanikele võimalikult soodsatel tingimustel avalike teenuste osutamine ja vahendamine;
- 7) tegevuse avalikkus.

Paragrahv 4. Tartu linna kohaliku omavalitsuse õiguslikud alused

1. Tartu linn kohaliku omavalitsusüksusena juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi põhiseadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja Eesti Vabariigi teistest õigusaktidest, rahvusvahelistest lepingutest, käesolevast põhimäärusest, lepingutest riigiorganitega, teiste omavalitsusüksuste või nende liitudega.
2. Tartu linn kohaliku omavalitsusüksusena otsustab ja korraldab kõiki kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud riigiorganite otsustada, tagades ülesannete täitmise Tartu linna arengukava, eelarve ja maksusüsteemiga.

3. Tartu linna kui omavalitsusüksust esindavad seaduste ja käesoleva põhimääruse alusel ning Tartu Linnavolikogu (edaspidi linnavolikogu) poolt kehtestatud korras linnavolikogu, linnavolikogu esimees, linnavalitsus ja linnapea.

Paragrahv 5. Tartu linna kui omavalitsusüksuse ülesanded

1. Omavalitsusüksuse ülesanneteks on korraldada linnas sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, elamu- ja kommunaalmajandust, heakorda, veevarustust ja kanalisatsiooni, linnasisest transporti ja tänavate korrashoidu ning territooriumide planeerimist.
2. Omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada linna omanduses olevate lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvialakoolide, spordibaaside, raamatukogude, muuseumide ja teiste kultuuriasutuste, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ja tööd.
3. Lisaks käesoleva paragrahvi 1. ja 2. punktis sätestatud ülesannetele otsustab ja korraldab omavalitsusüksus neid kohaliku elu küsimusi:
  - 3.1. mis on talle pandud seadustega;
  - 3.2. mis ei ole seadusega antud kellegi teise otsustada ja korraldada.
4. Omavalitsusüksuse ülesandeks on linna arengustrateegia ja sellest lähtuva arengukava väljatöötamine ja kinnitamine ning linna elu juhtimine vastavuses arengukavas fikseeritud prioriteetide ja põhisuundadega. Arengustrateegiaks on linna võimalustest ning ajaloolis-kultuurilistest iseärasustest lähtuvate pikemaajaliste arengueesmärkide ja nende saavutamise võimalike teede määratlemine.
5. Omavalitsusüksuse ülesandeks on tema omandis ja kasutuses oleva vara heapere-mehelik kasutamine linna kui terviku arengu huvides.
6. Omavalitsus täidab talle seadusega pandud või lepingust tulenevaid riiklikke kohustusi.

Paragrahv 6. Tartu linna eelarve

Tartu linnal on eelarve- ja maksuseadustest ning käesolevast põhimäärusest lähtuv iseseisev eelarve.

Paragrahv 7. Tartu linna omavalitsusorganid

1. Tartu Linnavolikogu on kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse (RT I 1996, 37, 739; 76, 1343) alusel linna hääleõiguslike elanike poolt valitud esinduskogu.
2. Tartu Linnavalitsus (edaspidi linnavalitsus) on linnavolikogu poolt moodustatav täitev ja korraldav organ.

Paragrahv 8. Tartu linna omavalitsusorganite suhete alused riigi kohalike haldusorganite ja kohtuorganitega

1. Tartu linna omavalitsusorganite suhete aluseks riigi kohalike haldusorganitega on seadused ja vastavad lepingud.
2. Linnavolikogu valib Tartu Linnakohtu kaasistujad kohtuniku staatuse seaduses (RT 1991, 38, 473; 1993, 1, 2; RT I 1993, 24, 429; 1994, 13, 234; 40, 654; 81, 1382; 1995,

83, 1440; 1996, 51, 967; 73, 1299; 81, 1448) kindlaksmääratud korras.

3. Tartu linna omavalitsusorganid võivad ühiste huvide väljendamiseks, esindamiseks, kaitsmiseks või ühiste ülesannete täitmiseks sõlmida lepinguid teiste omavalitsusorganitega ja moodustada liitused.

Paragrahv 9. Tartu linna sümbolid

Tartu linna sümbolid on ajalooline vapp ja lipp, mille kirjeldus ja kasutamise kord on kehtestatud käesoleva põhimääruse lisas.

Paragrahv 10. Asjaajamisekeel Tartu linna omavalitsusorganites

Asjaajamisekeeleks Tartu linna omavalitsusorganites ja nende struktuuriüksustes on eesti keel.

Paragrahv 11. Tartu linna piir

1. Tartu linna piir on kinnitatud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 22. aprilli 1977. a. seadlusega "Tartu linna administratiivpiiri kinnitamise kohta" ja kantakse riigi maakatastri kaardile vastavalt kehtivale seadusele.
2. Tartu linna piiri muutmise algatab seadusega sätestatud korras linnavolikogu või Vabariigi Valitsus. Piiri muutmise otsustab Vabariigi Valitsus või tema poolt volitatud valitsusasutus seadusega sätestatud alustel ja korras.
3. Linna piir tähistatakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

II osa. TARTU LINNA ELANIK

Paragrahv 12. Tartu linna elaniku mõiste

Tartu linna elanik on isik, kellel on alaline elukoht Tartu linnas.

Paragrahv 13. Tartu linna elaniku valimisõigus

Täisealisel Tartu linna elanikul on aktiivne ja passiivne valimisõigus vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele ja valimisseadustele.

III osa. TARTU LINNA AUKODANIK

Paragrahv 14. Tartu linna aukodanik

Tartu linnale osutatud väljapaistvate teenete eest või linnapoolse erilise austusavaldusena võib anda üksikisikule Tartu linna aukodaniku nimetuse. Linna aukodaniku nimetuse annab linnavolikogu vastavalt linnavolikogu poolt kehtestatud Tartu linna aukodaniku statuudile.

IV osa. TARTU LINNAVOLIKOGU

Paragrahv 15. Tartu linna omavalitsusüksuse esinduskogu

1. Linnavalikogu on kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse alusel linna elanike poolt valitud esinduskogu.
2. Kohaliku omavalitsuse pädevusse kuuluvate küsimuste otsustamisel on linnavalikogu sõltumatu ning tegutseb linna elanike huvides ja nende nimel. Linnavalikogu võib linna elanike tahte väljaselgitamiseks läbi viia rahvahääletuse või elanike küsitluse.
3. Linnavalikogu määrab seaduses sätestatud korras kindlaks oma struktuuri ja reglemendi.

Paragrahv 16. Linnavalikogu moodustamine

1. Linnavalikogu valitakse kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse alusel üldistel, ühetaolistel ja otsestel valimistel kolmeks aastaks, kusjuures hääletamine on salajane.
2. Valimised viiakse läbi mitmemandaadilistes valimisringkondades, kusjuures linnavalikogu liikmete arvu, valimisringkondade piirid ja mandaatide arvu määrab linnavalikogu eelmine koosseis vastavalt valimisseadusele.
3. Linnavalikogu uue koosseisu ja tema liikmete volitused algavad ning linnavalikogu eelmise koosseisu ja tema liikmete volitused lõpevad pärast valimistulemuste väljakuulutamist valimiskomisjoni poolt hiljemalt seitsmendal päeval pärast valimiste päeva.
4. Tartu linna valimiskomisjon kutsub kokku valitud linnavalikogu hiljemalt seitsmendal päeval pärast valimiste lõplike tulemuste teatavakstegemist.

Paragrahv 17. Linnavalikogu liige

1. Linnavalikogu liige on isik, kes on osutunud valituks vastavalt kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadusele.
2. Linnavalikogu liige ei ole seotud mandaadiga, ta juhindub seadustest ning linnaelanike huvidest ja vajadustest.
3. Linnavalikogu liikme tegevus on avalik. Ta annab valijaile teavet oma tegevusest linnavalikogus.
4. Linnavalikogu liikmele hüvitatakse vastavalt Tartu Linnavalikogu otsusele linnavalikogu liikme tööga seotud kulud.
5. Linnavalikogu liikmel on õigus teha järelepärimisi volikogu poolt valitud või kinnitatud ametiisikutele, saada dokumente ja muud teavet. Järelepärimine esitatakse kirjalikult volikogu kantseleisse, eestseisusele või volikogu istungi ajal. Järelepärimisele vastatakse hiljemalt 2 nädala jooksul linnavalikogu istungil, kui pärija seda nõuab. Järelepärimise esitaja võib järelepärimise kohta esitada ettekandjale kuni 3 suulist küsimust. Järelepärimisele, millele ei nõuta linnavalikogu istungil vastamist, vastatakse kirjalikult 1 kuu jooksul arvates järelepärimise esitamisest. Linnapeal on õigus enda asemel volitada järelepärimisele vastama teist linnavalitsuse liiget. Dokumendid ja muu teave esitatakse linnavalikogu liikmele hiljemalt 1 kuu jooksul pärast linnavalikogu või linnavalitsuse kantseleile taotluse esitamist, välja

arvatud andmed, mille väljastamine on seadusega keelatud.

6. Linnavolikogu liikme valimisel või kinnitamisel linnavalitsuse liimeks või teistel seadusega sätestatud juhtudel tema volitused peatuvad.

7. Linnavolikogu liikme volitused lõpevad ennetähtaegselt seaduses sätestatud juhtudel.

8. Linnavolikogu liige on kohustatud esitama oma majanduslike huvide deklaratsiooni ja järgima korruptsioonivastase seaduse (RT I 1995, 14, 170; 68, 1142) rakendamise korda.

Paragrahv 18. Linnavolikogu ainupädevus

1. Linnavolikogu ainupädevusse kuulub järgmiste küsimuste otsustamine:

- 1.1. linna eelarve vastuvõtmine ja muutmine ning selle täitmise aruande kinnitamine;
- 1.2. kohalike maksude kehtestamine ja maksumäärade muutmine ning linna eelarvesse laekuvate kohalike maksude puhul soodustuste andmise korra kehtestamine;
- 1.3. koormiste määramine;
- 1.4. toetuste andmise korra kehtestamine;
- 1.5. linnavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korra kehtestamine;
- 1.6. laenude ja teiste varaliste kohustuste võtmine, mis ei ole tagatud jooksva aasta eelarvega;
- 1.7. linna arengukava kinnitamine, muutmine või tühistamine;
- 1.8. linna põhimääruse kinnitamine, muutmine või tühistamine;
- 1.9. taotluse esitamine või arvamuse andmine linna halduspiiri muutmiseks ning sellega seotud varaliste või muude vaidluste lahendamiseks;
- 1.10. linnavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvu määramine;
- 1.11. valimisringkondade arvu, piiride ja ühtse numeratsiooni ning igas valimisringkonnas mandaatide arvu määramine, linna valimiskomisjoni ja jaoskonnakomisjoni moodustamine, komisjoni esimehe ja asendusliikmete määramine;
- 1.12. linnavolikogu esimehe ja aseesimeeste valimine;
- 1.13. linnapea valimine ja ametist vabastamine;
- 1.14. linnavalitsuse liikmete (v.a. linnasekretär) ametisse kinnitamine ja ametist vabastamine;
- 1.15. umbusalduse avaldamine linnavolikogu esimehele või aseesimehele, linnapeale või linnavalitsuse liikmetele (v.a. linnasekretär) või linnavolikogu komisjoni esimehele;
- 1.16. linnavolikogu esimehe või aseesimehe töötasu määramine;
- 1.17. kohaliku omavalitsuse ametiasutuste struktuuri ja teenistujate koosseisu ning palgamäärade kinnitamine;
- 1.18. linnavolikogu komisjonide moodustamine või likvideerimine, nende esimeeste valimine oma liikmete hulgast ja komisjonide koosseisude kinnitamine;
- 1.19. linnavolikogu liikmetele linnavolikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste ning põhitöökohal saamata jäänud töötasu eest ettenähtud hüvituse suuruse ja maksmise korra kehtestamine;
- 1.20. linna esindamise korra kehtestamine;

- 1.21. linna fondide ja sihtkapitalide asutamine;
  - 1.22. kohtukaasistujate valimine;
  - 1.23. Eesti Vabariigi põhiseaduse paragrahv 79 alusel Vabariigi Presidendi valimiskogusse linnavolikogu esindaja valimine;
  - 1.24. rahvahääletuste ja elanike küsitluste läbiviimine;
  - 1.25. linna ehitusmääruse kinnitamine, muutmine või tühistamine;
  - 1.26. kinnisasja sundvõõrandamise taotluse esitamine;
  - 1.27. üldplaneeringu algatamine, kehtestamine või tühistamine;
  - 1.28. üldplaneeringu projekti vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku välja kuulutamine;
  - 1.29. detailplaneeringu tühistamine.
2. Linnavolikogu võib võtta lisaks punktis 1 nimetatutele enda pädevusse teisi kohaliku elu küsimusi, mis pole seadusega või linnavolikogu poolt kehtestatud korras antud kellegi teise otsustada ja korraldada.

Paragrahv 19. Tartu linna elanike küsitluste läbiviimine

1. Linnavolikogul on õigus linna territooriumil korraldada oma ülesannete täitmiseks olulistes küsimustes elanike küsitlusi.
2. Küsitluse läbiviimise vajaduse otsustab linnavolikogu vastavalt reglemendile linnavolikogu liikmete, linnavalitsuse või vähemalt 1% hääleõiguslike linnaelanike algatusel.
3. Elanike küsitlus viiakse läbi vastavalt linnavolikogu poolt kinnitatud korrale.

Paragrahv 20. Tartu Linnavolikogu struktuur

1. Linnavolikogu töötab täiskoguna, samuti volikogu eestseisuse, komisjonide ja fraktsioonide kaudu.
2. Linnavolikogu tööd korraldab volikogu eestseisus. Volikogu eestseisuse tööd juhib volikogu esimees või aseesimees. Eestseisuse koosseis ja töökorraldus määratakse linnavolikogu reglemendiga.
3. Linnavolikogu moodustab linnavolikogu liikmete hulgast revisjonikomisjoni. Teised alatised komisjonid moodustatakse linnaelu terviklike probleemvaldkondade osas seisukohtade esitamiseks ja otsustamise ettevalmistamiseks. Linnavolikogu ajutised komisjonid moodustatakse vastavalt vajadusele.
4. Linnavolikogul on kantselei, mille koosseisu kinnitab linnavolikogu ning kus korraldatakse linnavolikogu asjaajamist vastavalt linnavolikogu reglemendile ja linnavolikogu kasutuses oleva vara valitsemist. Linnavolikogu kantselei töötab linnavolikogu poolt kinnitatud põhimääruse alusel. Kantselei töö korraldamiseks annab linnavolikogu esimees käskkirju.

Paragrahv 21. Tartu Linnavolikogu esimees ja aseesimehed

1. Tartu Linnavolikogu esimees:
  - 1.1. korraldab linnavolikogu tööd, kutsub kokku ja juhatab linnavolikogu istungeid ning korraldab nende ettevalmistamist;
  - 1.2. esindab Tartu linna vastavalt seadusele, käesolevale põhimäärusele ja linnavolikogu poolt kehtestatud korrale;

- 1.3. kirjutab alla linnavolikogu poolt vastuvõetud määrustele, otsustele ja teistele dokumentidele;
  - 1.4. juhatab eestseisuse koosolekuid;
  - 1.5. täidab muid seaduse alusel ja käesoleva põhimäärusega talle pandud ülesandeid;
  - 1.6. annab käskkirju linnavolikogu kantselei töö korraldamiseks.
2. Tartu Linnavolikogu aseesimees:
- 2.1. täidab linnavolikogu esimehe äraolekul tema kohuseid;
  - 2.2. täidab muid volikogu töö korraldamise ja tema õigusaktide ettevalmistamisega seotud kohuseid vastavalt volikogu reglemendile, volikogu, volikogu eestseisuse ja volikogu esimehe poolt seatud ülesannetele;
  - 2.3. aseesimeeste omavaheline tööjaotus kinnitatakse linnavolikogu esimehe ettepanekul volikogu eestseisuse poolt.
3. Volikogu esimehe või ühe aseesimehe koht on palgaline, vastava otsuse teeb linnavolikogu. Palgalisel ametikohal töötav linnavolikogu esimees või aseesimees ei tohi samaaegselt töötada veel teisel tasulisel ametikohal, välja arvatud teaduslik ja pedagoogiline töö.

Paragrahv 22. Tartu Linnavolikogu esimehe ja aseesimeeste valimise kord

1. Linnavolikogu esimees ja aseesimehed valitakse linnavolikogu liikmete seast salajase hääletamise teel linnavolikogu koosseisu häälteenamusega. Aseesimehe kohale kandidaatide esitamist alustatakse alles pärast volikogu esimehe valimiste protseduuri lõppemist.
2. Linnavolikogu on kaks aseesimeest.
3. Linnavolikogu esimehe ja aseesimehe kandidaatide ülesseadmine:
  - 3.1. kandidaadi ülesseadmise kohta esitatakse kirjalik ettepanek;
  - 3.2. kandidaadid nummerdatakse ülesseadmise järjekorras;
  - 3.3. nimekirjade sulgemise otsustab linnavolikogu lahtisel hääletamisel poolthäälteenamusega.
4. Linnavolikogu esimehe ning aseesimehe valimisel on igal linnavolikogu liikmel üks hääl.
5. Pärast nimekirjade sulgemist valitakse lahtisel hääletamisel poolthäälteenamusega kolmeliikmeline häältelugemiskomisjon, kes valib oma liikmete hulgast komisjoni esimehe.
  - 5.1. häältelugemiskomisjon valmistab ette valimisbülletäänid ja viib läbi salajase hääletamise;
  - 5.2. hääletamistulemuste kohta koostab komisjon protokoll, millele kirjutavad alla kõik liikmed;
  - 5.3. protokoll kinnitab linnavolikogu poolthäälteenamusega lahtisel hääletamisel.
6. Linnavolikogu esimeheks ja aseesimeheks valituks osutub kandidaat, kes saab linnavolikogu koosseisu häälteenamuse.
7. Kui linnavolikogu esimehe või aseesimehe/aseesimeeste valimiste esimeses hääletusvoorus ei saavutatud vajalikku häälteenamust, viiakse läbi kordushääletamine. Kordushääletusel jäävad kandideerima kaks enam häält saanud kandidaati.

Paragrahv 23. Tartu Linnavolikogu komisjon

1. Linnavolikogu moodustab alatise ja ajutise komisjone ja määrab nende tegevuse valdkonnad, kinnitab alatiste komisjonide põhikirjad.
2. Linnavolikogu komisjoni esimees valitakse linnavolikogu liikmete hulgast salajase hääletamise teel volikogu poolthääldenamusega. Komisjoni liikmed kinnitatakse volikogu poolthääldenamusega komisjoni esimehe ettepanekul. Lisaks komisjoni esimehele peab komisjoni kuuluma vähemalt 4 liiget. Komisjoni liikmetest vähemalt pooled peavad olema linnavolikogu liikmed. Revisjonikomisjoni liikmed võivad olla ainult linnavolikogu liikmed.
3. Linnavolikogu komisjoni töövormiks on koosolek. Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt pool komisjoni liikmetest. Otsused võetakse vastu poolthääldenamusega.
4. Linnavolikogu komisjoni pädevus ja töökord määratakse kindlaks linnavolikogu reglemendis ja komisjoni põhikirjas.
5. Kõik linnavolikogu komisjonid annavad linnavolikogule vähemalt kord aastas aru tehtud tööst.

Paragrahv 24. Revisjonikomisjon

1. Linnavolikogu moodustab oma volituste ajaks linnavolikogu liikmetest linnavalitsuse tegevuse ning linna majandustegevuse kontrollimiseks vähemalt viieliikmelise revisjonikomisjoni, kes tegutseb linnavolikogu poolt kinnitatud põhikirja alusel.
2. Revisjonikomisjon kontrollib vähemalt üks kord aastas linnavalitsuse tegevuse vastavust linnavolikogu määrustele ja otsustele, tulude tähtaegset sissenõudmist ja arvelevõtmist ning kulude vastavust linna eelarvele, linnavalitsuse struktuuriüksuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste raamatupidamise õigsust, linna poolt sõlmitud lepingute täitmist ning linnavolikogu ülesandel linnavalitsuse ja selle struktuuriüksuste tegevuse seaduslikkust ja otstarbekust.
3. Avastatud puudustest ja nende kõrvaldamise ettepanekutest teatab revisjonikomisjon kirjalikult linnavalitsusele, kes võtab kümne päeva jooksul pärast revisjoniakti saamist seisukoha ning esitab selle koos aktiga linnavolikogule.
4. Revisjonikomisjonil on õigus saada oma tööks vajalikku teavet ja dokumente.
5. Revisjonikomisjon peab enne linna eelarve täitmise aruande kinnitamist linnavolikogule oma töö tulemustest aru andma ning esitama märkused ja ettepanekud puuduste kõrvaldamiseks.

Paragrahv 25. Tartu Linnavolikogu fraktsioon

1. Linnavolikogu liikmed võivad moodustada linnavolikogu fraktsioone.
2. Fraktsiooni tegevuse alguseks loetakse tema registreerimise momenti linnavolikogu eestseisuses. Registreerimise aluseks on vähemalt viie linnavolikogu liikme allkirjaga varustatud kirjalik avaldus.
3. Fraktsioon valib oma liikmete seast fraktsiooni esimehe ja aseesimehe.
4. Fraktsioon võib esitada enda poolt kandidaate kõigil isikuvalimistel.
5. Fraktsioonil on õigus algatada ja ette valmistada linnavolikogu määruste ja otsuste projekte.

Paragrahv 26. Tartu Linnavolikogu istung

1. Linnavolikogu täiskogu töövorm on istung, mis toimub vastavalt linnavolikogu poolt kinnitatud relemendile.
2. Linnavolikogu istungit juhatab linnavolikogu esimees, tema äraolekul aseesimees. Linnavolikogu uue koosseisu esimest istungit juhatab kuni linnavolikogu esimehe valimiseni linna valimiskomisjoni esimees või tema asetäitja.
3. Linnavolikogu istungi päevakorra projekti koostab linnavolikogu esimees või tema asendaja. Päevakorra projekt arutatakse läbi linnavolikogu eestseisuses (välja arvatud uue koosseisu esimese istungi päevakorra projekt) ning esitatakse linnavolikogule. Päevakord kinnitatakse linnavolikogu istungil poolthääaltenamusega.
4. Linnavolikogu arutab istungil päevakorda kinnitatud küsimusi. Pärast päevakorra kinnitamist võib seda muuta linnavolikogu poolthääaltenamusega.
5. Linnavolikogu teeb otsused poolthääaltenamusega. Paragrahvi 18 1. punkti alapunktides 2, 3, 5-10, 13, 14, 16, 22 nimetatud küsimustes on otsustuste tegemiseks vajalik volikogu koosseisu hääaltenamus.
6. Linnavolikogu istungi käik protokollitakse. Lisaks protokollile tehakse istungist stenogramm, samuti fonosalvestus, mida säilitatakse linnavolikogu kantseleis kolm aastat. Linnavolikogu kantselei tagab istungi vormistamise ja istungi materjalide kättesaadavuse relemendis ettenähtud korras.
7. Linnavolikogu istungi kokkukutsumine, küsimuste arutelu, hääletamine, määruste, otsuste ja protokollide vormistamine toimub seaduses ja linnavolikogu relemendis sätestatud korras.

Paragrahv 27. Tartu Linnavolikogu õigusaktide vastuvõtmine ja nende jõustumine

1. Linnavolikogu määruste ja otsuste vastuvõtmine toimub vastavalt linnavolikogu poolt kinnitatud relemendile ning nende algatamise õigus on:
  - 1.1. linnavolikogu komisjonil;
  - 1.2. linnavolikogu fraktsioonil;
  - 1.3. linnavolikogu liikmel;
  - 1.4. linnapeal;
  - 1.5. linnavalitsusel;
  - 1.6. vähemalt 1% hääleõiguslikest Tartu linna elanikest.
2. Linnavolikogu võib oma otsusega teha linnavalitsusele ülesandeks välja töötada õigusakti eelnõu.
3. Linnavolikogu määrused, otsused ja protokollid on kõigile isikutele kättesaadavad linna infopunktis, linnaraamatukogus ja Tartu Ülikooli raamatukogus. Üldise tähtsusega linnavolikogu õigusaktid saadab linnavolikogu kantselei Riigikantseleile avaldamiseks Riigi Teataja Lisas.
4. Üldist tähtsust omavad õigusaktid jõustuvad Riigi Teataja Lisas avaldamisele järgneval päeval, kui õigusaktis eneses ei ole sätestatud teist tähtaega. Linnavolikogu otsused jõustuvad neis sätestatud tähtajal.
5. Linnavolikogu määrused ja otsused saadetakse linnavolikogu kantselei poolt 10 päeva jooksul pärast vastuvõtmist maavanemale, täitjatele ja teistele asjaosalistele, määrused - õiguskantslerile.

V osa. TARTU LINNAVALITSUS

Paragrahv 28. Tartu Linnavalitsus kui omavalitsuse täitev ja korraldav organ

1. Linnavalitsus on linna omavalitsuse kollegiaalne täitev ja korraldav organ, kes viib praktilise tegevusega ellu seadustega linnale pandud ning linnavolikogu määrustes ja otsustes seatud ülesandeid.
2. Linnavalitsus realiseerib paragrahvis 5 nimetatud ülesandeid õigustloovate ja teiste aktide andmise, linna majandustegevuse, elanike kaasamise ja kontrolli kaudu.
3. Linnavalitsus moodustab ametiasutuste struktuuris ettenähtud struktuuriüksused ja juhib nende ning kohaliku omavalitsuse asutuste tegevust.
4. Linnavalitsus võib oma täitva ja korraldava tegevuse üksikud funktsioonid lepingu alusel üle anda teistele isikutele, jäädes ise kontrollijaks ja vastutajaks nimetatud ülesannete täitmise eest.
5. Linnavalitsuse liikmed, linnavalitsuse struktuuriüksuste juhid ja teised korrupsioonivastase seaduse rakendamise korras loetletud ametiisikud on kohustatud esitama oma majanduslike huvide deklaratsiooni ja järgima eelnimetatud korda.

Paragrahv 29. Tartu Linnavalitsuse struktuur ja moodustamise põhimõtted

1. Linnavalitsusse kuuluvad linnapea, abilinnapead, linnanõunikud ja linnasekretär.
2. Linnavalitsuse (välja arvatud linnasekretär) kinnitab ja nimetab oma volituste ajaks ametisse linnapea ettepanekul linnavolikogu. Linnasekretär on ametikohajärgselt linnavalitsuse liige.
3. Linnavalitsuse liikmeks kinnitatud ja ametisse nimetatud linnavolikogu liikme volitused peatuvad tema linnavalitsuse teenistuses oleku ajaks.
4. Linnavolikogu uue koosseisu valimiste järel, samuti linnavalitsuse tagasiastumisel lõpevad endise linnavalitsuse ning algavad uue linnavalitsuse volitused volikogu poolt uue valitsuse ametisse kinnitamise päevast.

Paragrahv 30. Linnavalitsuse kinnitamise kord

1. Linnapea esitab linnavolikogule kinnitamiseks ja ametisse nimetamiseks linnavalitsuse koosseisu nimekirjana.
2. Linnavalitsuse liikmete kinnitamine ja ametisse nimetamine toimub linnavolikogu poolthäälteenamusega linnavalitsuse liikmete nimekirja alusel salajasel hääletamisel.
3. Linnapea poolt kinnitamiseks ja ametisse nimetamiseks esitatud linnavalitsuse liikmete nimed kantakse kõik ühele hääletussedelile. Igale linnavolikogu liikmele antakse üks linnavalitsuse liikmete kandidaatide nimekirjaga hääletussedel. Hääletussedelile märgib hääletaja iga linnavalitsuse liikme kandidaadi nime järele oma seisukoha - poolt või vastu.
4. Hääletamise läbiviimiseks valitakse lahtisel hääletamisel poolthäälteenamusega kolmeliikmeline häältelugemiskomisjon, kes valib oma liikmete hulgast komisjoni esimehe.
  - 4.1. häältelugemiskomisjon valmistab ette hääletussedelid ja viib läbi salajase hääletamise;
  - 4.2. hääletamistulemuste kohta koostab komisjon protokoll, millele

kirjutavad alla kõik liikmed;

4.3. protokoll esitatakse volikogule kinnitamiseks poolthälteenamusega lahtisel hääletamisel.

5. Linnavalitsuse liikmeks kinnitatuks ja ametisse nimetatuks osutub linnavalitsuse liikme kandidaat, kes saab linnavolikogu poolthälteenamuse.
6. Linnavalitsuse liikme ametist vabastamise kinnitab linnavolikogu linnapea ettepanekul. Linnavolikogu kinnitab ja nimetab linnapea ettepanekul ametisse uue linnavalitsuse liikme.

Paragrahv 31. Tartu Linnavalitsuse pädevus ja töökord

1. Linnavalitsus kui kollegiaalne täitev ja korraldav omavalitsusorgan on kohustatud otsustama, korraldama ja lahendama kõiki linna jaoks vajalikke küsimusi, mis seadusega, käesoleva põhimäärusega või teiste linnavolikogu õigusaktidega on antud linnavalitsuse pädevusse.
2. Linnavalitsus võtab linnavalitsuse istungil vastu määrusi ja korraldusi. Määrus jõustub 10. päeval pärast avalikustamist või selles ettenähtud tähtajal. Korraldused jõustuvad neis ettenähtud tähtajal.
3. Linnavalitsuse määrused ja korraldused avalikustatakse linna infopunktis, linna raamatukogus ja TÜ raamatukogus. Linnavalitsuse istungite protokollid on kättesaadavad linnavalitsuse kantseleis. Määruses fikseeritud juhtudel avaldatakse määrus Riigi Teataja Lisas või kohalikus ajalehes. Linnavalitsuse määrused saadetakse 10 päeva jooksul pärast nende vastuvõtmist õiguskantslerile. Linnavalitsuse määrused ja korraldused saadab linnavalitsuse kantselei 7 päeva jooksul pärast nende vastuvõtmist täitjatele ja teistele asjaosalistele.
4. Linnavalitsuse istungit juhatab linnapea, tema äraolekul üks abilinnapeadest.
5. Linnavalitsus on õiguspädev küsimusi otsustama, kui istungist võtab peale linnapea või tema asendaja osa pool linnavalitsuse koosseisust. Otsustused võetakse vastu poolthälteenamusega. Häälte võrdsuse korral otsustab eesistuja hääl.
6. Linnavalitsuse ja tema struktuuriüksuste tegevus toimub linnavalitsuse poolt kinnitatud reglemendi alusel.
7. Linnavalitsus esindab Tartu linna kui avalik-õiguslikku isikut kohtus.

Paragrahv 32. Tartu linnapea

1. Linnapea on linnavalitsuse juht. Ta esindab Tartu linna kui omavalitsusüksust ja linnavalitsust suhetes riiklike ja mitteriiklike asutuste, teiste juriidiliste isikute ja üksikisikutega nii linnas, Eesti Vabariigis kui ka välismaal vastavalt seadusele, linna põhimäärusele ning linnavolikogu poolt kehtestatud korrale ning juhib linnavalitsuse tööd.
2. Linnapea:
  - 2.1. korraldab linnavalitsuse tööd;
  - 2.2. esitab linnavolikogule kinnitamiseks linnavalitsuse koosseisu ja teeb ettepanekuid selle muutmiseks;
  - 2.3. nimetab kooskõlastatult linnavalitsusega ametisse linnavalitsuse struktuuriüksuste juhid;
  - 2.4. annab linnavalitsuse sisemise töö korraldamiseks käskkirju;
  - 2.5. kirjutab alla linnavalitsuse määrustele ja korraldustele ning korraldab

nende täitmist;

2.6. täidab muid talle seaduste jt. õigusaktidega pandud ülesandeid.

3. Linnapea ametitunnus on linnapea ametiraha.

4. Linnapea äraolekul asendab linnapead abilinnapea, kellele on tehtud ülesandeks linnapea asendamine vastavalt linnavalitsuse liikmete vahelisele tööjaotusele.

Paragrahv 33. Tartu linnapea valimise kord

1. Linnapea valimiseks tuleb linnavolikogu kokku kutsuda hiljemalt kahe nädala jooksul linnavolikogu tööle rakendamisest.

2. Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse paragrahvile 45 valitakse linnapea salajase hääletamise teel linnavolikogu koosseisu häälteenamusega.

3. Linnapea kandidaatide ülesseadmine:

3.1. kandidaadi ülesseadmise kohta esitatakse kirjalik ettepanek;

3.2. kandidaadid nummerdatakse ülesseadmise järjekorras ning koostatakse nimekiri;

3.3. nimekirja sulgemise otsustab linnavolikogu lahtisel hääletamisel poolthäälteenamusega;

3.4. linnapea valimisel on igal linnavolinikul üks hääl.

4. Pärast nimekirja sulgemist valitakse lahtisel hääletamisel poolthäälteenamusega kolmeliikmeline häältelugemiskomisjon, kes valib oma liikmete hulgast komisjoni esimehe.

4.1. häältelugemiskomisjon valmistab ette valimisbülletäänid ja viib läbi salajase hääletamise;

4.2. hääletamistulemuste kohta koostab komisjon protokoll, millele kirjutavad alla kõik liikmed;

4.3. protokoll kinnitab linnavolikogu poolthäälteenamusega lahtisel hääletamisel.

5. Linnapeaks valituks osutub kandidaat, kes saab linnavolikogu koosseisu häälteenamuse.

6. Kui ükski esitatud kandidaatidest ei saa nõutavat häälteenamust, viiakse läbi kordushääletamine. Kordushääletusel jäävad kandideerima kaks enamhäali saanud kandidaati.

Paragrahv 34. Tartu linnasekretär

1. Linnasekretär on ametikoha järgi linnavalitsuse liige, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist linnapea.

2. Linnasekretär juhib linnavalitsuse kantselei tegevust, korraldab linnakantselei kasutuses oleva linnavara, sealhulgas eelarvest linnavalitsuse struktuuriüksuste ülalpidamiskuludeks eraldatud vahendite kasutamist ja käsutamist. Linnasekretär annab tema võimkonnas oleva linnavara kasutamiseks ja käsutamiseks ning linnakantselei teenistuses olevate isikute töö korraldamiseks käskkirju.

3. Linnasekretär korraldab linnavalitsuse istungite ettevalmistamist, linnavalitsuse määruste avaldamist ning töö avalikustamist, linnavalitsuse juriidilist teenindamist.

4. Linnasekretär esindab linnavalitsust kohtus erivolitusetas.

5. Linnasekretär hoiab linna vapipitsatit ja täidab teisi talle seaduse või linnavalitsuse liikmete vahelise tööjaotuse alusel pandud ülesandeid.

6. Linnasekretäri asendamise korra määrab linnapea.
7. Linnasekretäriks võib nimetada teovõimelise Eesti kodaniku, kes valdab eesti keelt seadusega või seaduse alusel kehtestatud ulatuses. Linnasekretäril peab olema juristi kvalifikatsioon või tunnistus vastavuse kohta Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kutsenõuetele. Linnasekretäri vastavust kutsenõuetele kontrollib ja sellekohase tunnistuse annab välja Vabariigi Valitsuse moodustatud valla- ja linnasekretäride kutsekomisjon.

Paragrahv 35. Tartu Linnavalitsuse ametiasutuste struktuur

1. Linnavalitsus moodustab linnavalikogu poolt kinnitatud ametiasutuste struktuuris ette nähtud linnavalitsuse struktuuriüksused ja kinnitab nende põhimäärused.
2. Linnavalitsuse kantselei on linnavalitsuse struktuuriüksus, kelle põhiülesandeks on linnavalitsuse töö funktsionaalne kindlustamine. Linnavalitsuse struktuuriüksused täidavad oma haldusalas vahetult omavalitsuse täitva ja korraldava võimu volitusi, analüüsivad olukorda ning valmistavad ette küsimusi otsustamiseks linnavalitsuses ja linnavalikogus.

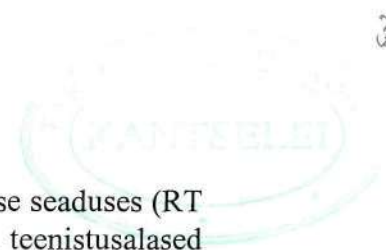
VI osa. KOHALIKU OMAVALITSUSE TEENISTUS

Paragrahv 36. Kohaliku omavalitsuse teenistus

1. Kohaliku omavalitsuse teenistus on töötamine Tartu linna kohaliku omavalitsuse ametiasutuses.
2. Kohaliku omavalitsuse teenistus toimub vahetult linnavalitsuses, linnavalitsuse struktuuriüksustes ja linnavalikogu kantseleis.
3. Kohaliku omavalitsuse teenistust korraldatakse avalikku teenistust reguleeriva ning tööseadusandluse alusel.

Paragrahv 37. Kohaliku omavalitsuse teenistujate teenistusalased õigused

1. Linnavalikogu poolt ametisse valitavatele (linnavalikogu esimees, linnapea) ja kinnitatavatele ning ametisse nimetatavatele isikutele, kes vabastatakse ametist neile umbusalduse avaldamise tõttu või seoses linnavalikogu või linnavalitsuse volituste lõppemisega, makstakse hüvitust proportsionaalselt ametis oldud ajaga kuni 6 kuu ametipalga ulatuses.
2. Käesolevas paragrahvis punktis 1 ettenähtud hüvitust ei maksta, kui linnavalikogu esimees, linnapea või linnavalitsuse liige:
  - 2.1. vabastatakse ametist oma algatusel;
  - 2.2. valitakse linnavalikogu või linnavalitsuse volituste lõppemisel järgmise linnavalikogu koosseisu poolt linnavalikogu esimeheks, tasustatavaks aseesimeheks või linnapeaks või kinnitatakse ja nimetatakse linnavalitsuse liikmeks.
3. Käesolevas paragrahvis ettenähtud hüvitust ei maksta linnavalitsuse liikmele, kes astub ametist tagasi umbusalduse avaldamise tõttu, kui selle aluseks on avaliku teenistuse seaduse paragrahvis 84 loetletud distsiplinaarsüüteod, mille eest on ette nähtud distsiplinaarkaristus.

4. Kohaliku omavalitsuse teenistujate suhtes kehtivad avaliku teenistuse seaduses (RT I 1995, 16, 228; 50, 764; 97, 1664) riigiteenistujatele ette nähtud teenistusalased õigused.

5. Linnavolikogu esimehe ja aseesimehe abi, linnavolikogu nõuniku, linnapea abi, linnasekretäri ja linnavalitsuse osakonna juhataja teenistusest vabastamisel ametniku algatusel võib ametiasutuse juhi otsusel maksta talle hüvitust kuni 3 kuu ametipalga ulatuses.

6. Ametniku teenistusest vabastamisel vanaduspensionile jäämise või vanuse tõttu või ametikohale mittevastava tervisliku seisundi või pikaajalise töövõimetuse tõttu makstakse talle hüvitust lisaks seaduses ettenähtud hüvitusele 3 kuu ametipalga ulatuses, kui ametnik on töötanud linna ametiasutuses pidevalt vähemalt 3 viimast aastat.

7. Punktides 1, 5 ja 6 ettenähtud hüvituste ja toetuste maksmiseks eraldatakse täiendavad rahalised vahendid linna reservfondist.

VII osa. TARTU LINNA ÕIGUSAKTID

Paragrahv 38. Tartu linna omavalitsusorganite õigusaktid

1. Linnavolikogul ja linnavalitsusel on õigus anda üldaktidena määrusi.

2. Linnavolikogul on õigus üksikaktidena anda otsuseid, linnavalitsusel korraldusi. Linnavolikogu esimees, linnapea, linnasekretär ja linnavalitsuse struktuuriüksuste juhid annavad oma volituste piires käskkirju.

3. Linnavolikogu ja linnavalitsuse õigusaktide algatamise, nende vormistamise, avalikustamise, jõustumise ja täitmisele pööramise kord sätestatakse linnavolikogu ja linnavalitsuse reglemendis.

4. Linnavolikogu ja linnavalitsuse õigusaktide muutmine ja tühistamine toimub seadustes ning linnavolikogu ja linnavalitsuse reglemendis ettenähtud korras. Seadusega ja teiste õigustloovate aktidega vastuolus olevate linnavalitsuse aktide muutmiseks või tühistamiseks on linnavolikogul õigus teha linnavalitsusele ettepanekuid. Linnavalitsus võib taotleda linnavolikogu poolt vastuvõetud määruse või otsuse uuesti läbivaatamist.

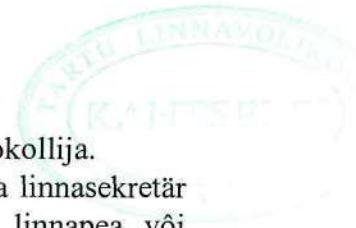
Paragrahv 39. Õigusaktide algatamine Tartu linna elanike poolt

1. Vähemalt ühel protsendil hääleõiguslikel linnaelanikel on õigus algatada linnavolikogu määruste või otsuste, linnavalitsuse määruste või korralduste vastuvõtmine, muutmine või tühistamine.

2. Käesoleva paragrahvi 1. punktis ettenähtud algatus vormistatakse kirjalikult vastava eelnõuna ja allkirjastatakse taotlust esitavate või toetavate linna elanike poolt. Kui linnavolikogu pädevusse kuuluv algatatud küsimus esitatakse linnavalitsusele, edastatakse see ühe kuu jooksul linnavolikogule koos omapoolse seisukohaga.

Paragrahv 40. Tartu Linnavolikogu ja linnavalitsuse õigusaktidele esitatavad nõuded

1. Linnavolikogu määrustele ja otsustele ning istungite protokollidele kirjutab alla

- linnavalikogu esimees või tema asendaja, istungi protokollidele ka protokollija.
2. Linnavalitsuse määrustele ja korraldustele kirjutavad alla linnaeape ja linnasekretär või nende asendajad, istungi protokollidele - istungit juhatanud linnaeape või abilinnaeape ning protokollija.
  3. Linnavalikogu määrused avalikustatakse enne nende jõustumist linna infopunktis, linnaraamatukogus, TÜ raamatukogus ja volikogu kantseleis. Üldise tähtsusega määrused avaldatakse Riigi Teataja Lisas. Määrused jõustuvad avaldamisele järgneval päeval, kui õigusaktis eneses ei ole sätestatud teist tähtaega.
  4. Linnavalikogu otsused jõustuvad neis sätestatud tähtajal ning need tuleb saata täitjatele ja asjaosalistele.
  5. Linnavalitsuse määrused jõustuvad 10. päeval pärast nende avalikustamist linna infopunktis, linnaraamatukogus, TÜ raamatukogus, linnavalitsuse kantseleis, kui õigusaktis eneses ei ole sätestatud teist tähtaega. Korraldused jõustuvad neis ettenähtud tähtajal.
  6. Linnavalikogu kantselei korraldab linnavalikogu aktide süstematiseerimise, nende avaldamise ja saatmise täitjatele.
  7. Linnavalitsuse kantselei korraldab linnavalitsuse aktide süstematiseerimise, nende avaldamise ja saatmise täitjatele.
  8. Linnavalikogu määrused ja linnavalitsuse määrused saadetakse kümne päeva jooksul pärast nende vastuvõtmist õiguskantslerile.

VIII osa. TARTU LINNA VARA

Paragrahv 41. Linnavara mõiste

1. Linnavara on linna kui kohaliku omavalitsusüksuse omandis olevad kinnis- ja vallasasjad ning linna varalised õigused ja kohustused.
2. Linna eelarvesse laekuvad maksud ja linna kasuks seatud reaalkoormatistest tulenevad võlad loetakse linnavaraks neile nõudeõiguse tekkimise päevast.
3. Linnavara kohta peetakse linnavalitsuses ühtset ja avalikku registrit.
4. Linna osalemise äriühingutes ja fondides otsustab linnavalikogu.

Paragrahv 42. Linnavara valitsemine ja kasutamine

1. Linnavara valitsejad on linnavalikogu, linnavalitsus, linnavalitsuse struktuuriüksus ja kohaliku omavalitsuse asutus.
2. Linnavara kasutajaks võib seaduses ja linnavalikogu poolt kehtestatud korras olla kolmas isik.
3. Linnavara valitsejad ja kasutajad peavad tagama linnavara korrashoiu ja otstarbekohase kasutamise ning on vastutavad linnavara säilimise eest.

Paragrahv 43. Tartu linna eelarve tulud ja kulud

1. Linna eelarve tulud on:
  - 1.1. laekumised maksudest;
  - 1.2. omanikutulu linna osalusega äriühingutest, laekumised munitsipaaltegevõtetest, kohaliku omavalitsuse asutustest ja linna varast;

- 1.3. rahalised toetused ja sihtotstarbelised laekumised;
- 1.4. laenud ja intressid;
- 1.5. muud laekumised.
2. Linna eelarve kulud on assigneeringud:
  - 2.1. seadusega pandud kohustuste täitmiseks;
  - 2.2. lepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks;
  - 2.3. muude vajaduste finantseerimiseks;
  - 2.4. reservfondi moodustamiseks vähemalt 1% ulatuses eelarve kuludest.
3. Linna eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Paragrahv 44. Tartu linna eelarve koostamine ja tasakaalustamine

1. Linna eelarve koostamise aluseks on linna arengukava. Eelarve koostamise korra kehtestavad linnavalikogu ja seadus.
2. Eelarvesse lülitatakse kõik linna tulud ja kulud. Eelarve peab olema tasakaalus. Iga ettepanek eelarve või eelarve projekti muutmiseks või tagasilükkamiseks tuleb esitada koos põhjendatud tulude või kulude muudatuste reaalsete katteallikate äranäitamisega.
3. Linna eelarve projekti koostamist juhib rahandusosakond. Rahandusosakond teatab eelseisva eelarveaasta majandusliku ja sotsiaalse arengu prognoosi põhjal igale eelarveliste vahendite kasutajale tema kulude piirsumma. Vahendite kasutajad esitavad oma täpsustused ja vastulaused koos linna arengukava vastava osa täpsustamise või muutmise ettepanekutega.
4. Linna eelarve tulude ja kulude tasakaalustamiseks võib linnavalitsus teha linnavalikogule ettepaneku laenu võtmiseks, linnavara müügiks enampakkumisel või linna võlatähtede (obligatsioonide) emiteerimiseks.
5. Linna eelarve projekt, vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused ning eelarve täitmise aruanne avaldatakse üldiseks teadmiseks linna elanikele.

Paragrahv 45. Tartu linna majandustegevus

1. Linna majandustegevus on:
  - 1.1. osalemine ettevõtluses;
  - 1.2. tehingud linnavaraga;
  - 1.3. ajutiselt vabade eelarvevahendite paigutamine intressi saamiseks;
  - 1.4. fondide ja sihtkapitalide vahendite suunamine.
2. Linnavara kasutajate majandustegevus ei tohi rikkuda vastava tegevusala vaba konkurentsi põhimõtteid.
3. Käesoleva põhimääruse paragrahv 42 1. punktis loetletud linnavara valitsejad võivad oma ülesannete täitmiseks sõlmida lepinguid füüsiliste ja juriidiliste isikutega seadusega ja linnavalikogu poolt kehtestatud korras.

Paragrahv 46. Tartu linna kohalikud maksud ja koormised

1. Kohalikud maksud ja maksumäärad kehtestab seaduse alusel linnavalikogu enne linna eelarve kinnitamist või muutmist ja need rakendatakse koos eelarvega.
2. Seaduse alusel võib linnavalikogu kehtestada koormise füüsilistele ja juriidilistele isikutele kohustuslike tööde tegemiseks linna territooriumil kehtestatud heakorraeskirjade täitmiseks.

IX osa. TARTU LINNA ARENGUKAVA

Paragrahv 47. Tartu linna arengukava mõiste

1. Linna arengukava on volikogu poolt kinnitatav dokument, milles on sätestatud Tartu linna sotsiaal-majandusliku olukorra ning keskkonna seisundi analüüs ja prognoos, arengu põhisuunad, territoriaalse üldplaneeringu ja infrastruktuuri arendamise alused.
2. Linna arengukava koostatakse vähemalt kolmeks eelseisvaks aastaks kooskõlas linna arengustrateegiaga.
3. Enne arengukava kinnitamist volikogus tehakse see kättesaadavaks kõigile linna elanikele.
4. Linna elanikud esitavad ettepanekud arengukavasse linnavalikogu kantseleisse linnavalikogu poolt kehtestatud ajaks.

Paragrahv 48. Tartu linna üldplaneering

1. Linna üldplaneering on linna funktsioonide täitmise tagamiseks välja töötatud terviklik maakasutusplaan, mille kehtestab linnavalikogu vabariigi õigusaktides ning volikogu määrustes ja otsustes sätestatud nõudeid arvestades.
2. Detailplaneering on planeering, mis koostatakse Tartu linna territooriumi väiksema osa kohta ja mille kehtestab linnavalitsus. Detailplaneering on lähiaastate ehitustegevuse aluseks.

Paragrahv 49. Tartu linna ehitus

1. Linnaehitus on:
  - 1.1. ehitise püstitamine maa peale ja maapõue;
  - 1.2. olemasoleva ehitise laiendamine juurde-, peale- ja allaehitamise teel;
  - 1.3. ehitise konstruktsioonide, ruumijaotuse või välisilme konstruktsiooniline muutmine;
  - 1.4. tehnoloogilise ümberseadistamisega seotud ehitus- ja paigaldustööde tegemine;
  - 1.5. ehitise lammutamine.
2. Linnaehituse aluseks on linna üldplaneering ja detailplaneeringud. Linnaehitust reguleeritakse planeerimis- ja ehitusseadusega (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953) ja muude Eesti Vabariigi ning linnavalikogu ja linnavalitsuse õigusaktidega.

Paragrahv 50. Tartu linna kultuuriväärtuste kaitse

1. Tartu omavalitsusorganite ülesanne on tagada linna territooriumil asuva mistahes isiku omanduses või kasutuses olevate ajaloo-, ehitus-, arheoloogia-, kunsti- ja muude mälestiste ning väärtuste säilimine.
2. Kaitset vajavate objektide väljaselgitamine ja vastavate piirangute seadmine toimub Eesti Vabariigi õigusaktides ning linnavalikogu määruste ja otsustega sätestatud korras.

Paragrahv 51. Keskkonnakaitse

1. Linna omavalitsusorganite ülesanne on tagada tervislik elukeskkond, linna territooriumil asuvate kaitstavate looduslike koosluste ja üksikobjektide säilimine.
2. Tartu linn peab oma arenguprioriteediks säästvat arengut, mille elluviimiseks koostatakse Tartu Agenda 21.

X osa. TARTU LINNA VÄLISSUHTED

Paragrahv 52. Tartu linna välissuhete korraldamise alused

1. Tartul on õigus iseseisvalt astuda kohalikke omavalitsusi ühendavate rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks või arendada nendega koostööd.
2. Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks astumise või nendest lahkumise, samuti nendes linna esindamise küsimuse otsustab linnavolikogu.
3. Tartu omavalitsusorganitel on õigus vabalt arendada vastastikku huvipakkuvat ja kasulikku koostööd kõikide linnade ja omavalitsustega väljaspool Eesti Vabariiki.

Paragrahv 53. Tartu linna suhted sõpruslinnadega ja regionaalne koostöö

1. Tartu arendab vastastikku huvipakkuvat ja kasulikku koostööd eelkõige ametlike sõpruslinnade ning koostööpartneritega, otsib ja sõlmib uusi koostöösidemeid Tartu arengu ja elanike huvides.
2. Tartu linna omavalitsusorganid ja nende struktuuriüksused teevad Tartu ja Eesti regionaalpoliitilise arengu huvides koostööd teiste omavalitsusüksustega ja riigiasutustega ning osalevad rahvusvahelistes arenguprogrammides koos teiste riikide omavalitsustega.
3. Tartu linna omavalitsusorganite või nende poolt volitatud esinduste või isikute poolt sõlmitud välislepingud kuuluvad läbivaatamisele ja kinnitamisele linnavolikogus, kui nende täitmisega kaasnevad täiendavad kohustused linnaeelarvest.

XI osa. TARTU LINNA PÕHIMÄÄRUSE VASTUVÕTMINE JA MUUTMINE

Paragrahv 54. Tartu linna põhimääruse vastuvõtmine ja muutmine

1. Põhimääruse võtab vastu või muudab linnavolikogu.
2. Põhimäärus või selles tehtud muudatus loetakse vastuvõetuks siis, kui linnavolikogu istungitel on läbi viidud vähemalt kaks lugemist. Põhimäärus või selles tehtud muudatus võetakse vastu volikogu koosseisu häälteenamusega.
3. Põhimäärus või selles tehtud muudatus jõustub linnavolikogu poolt määratud päevast.

L i s a
Tartu linna põhimäärusele

Tartu linna vapist, lipust ja pitsatist

Võttes aluseks Tartu Linnavolikogu 17. detsembri 1928. a. otsuse ja Tartu Linna Rahvasaadikute Nõukogu 20. detsembri 1988. a. otsuse ning ära kuulunud täiendavad ettepanekud, Tartu Linnavolikogu määrab:

1. Kinnitada Tartu linna vapi kuju vastavalt kirjeldusele ja lisatud pildile Tartu linna ametliku vapina. Vapi kirjeldus: punasel, alt ümara äärega kilbil on hõbedane, korrapärastest kividest laotud, sakmetega linnamüür väravaga ja kahe torniga mõlemas otsas. Tornide alakorrusel on kaarjad hõbedased niidid. Tornide ülakorrusel on neliksiirused motiivid sõõrides. Teise korruse lõpetab sakmeline serv. Tornide kooniliste kivikatuste tippudes on kuldsed ristid. Tornide vahelises müüris asuvas kaarjas, ülestõstetud langevõrega väravaavas on punasel taustal hõbedane kuueharuline täht ja selle all otstest seinä kinnitatud kett. Tornide vahel, müüri kohal hõljuvad ristatutena hõbedane võti vasakult alt paremale üles, keelega ülespoole ja seda kattev kuldse käepidemega hõbedane mõõk paremalt alt vasakule üles.
2. Kehtestada järgmine Tartu linna vapi kasutamise kord:
  - 2.1. Vapil on kolm kuju: tavaline vapp kilbiga ja kilbita ning väike sümboolika ristatud võtme ja mõõgaga.
  - 2.2. Kilbiga ja kilbita, värvides ja värvideta vappi võib kasutada linnavolikogu, linnavalitsuse ja tema allasutuste ning linna ettevõtete dokumentidel, siltidel, trükistel, suveniiridel jne. ning panna üles ruumides ja avalikes kohtades.
  - 2.3. Kilbita vappi tarvitatakse linnavalitsuse, tema struktuuriüksuste ja allasutuste pitsatites ja plommitemplites.
  - 2.4. Vapi kujutisega pitsat on sõõr, mille keskel on kilbita vapp ja äärel asutuse nimetus. Linnavalitsuse pitsati läbimõõt on 4 cm, struktuuriüksuste ja allasutuste pitsatite läbimõõt on 3,5 cm.
  - 2.5. Lubatav on väikese sümboolika tarvitamine linnavalitsuse, tema struktuuriüksuste ja allasutuste eripitsatites.
  - 2.6. Peale eelnimetatud asutuste ja juhtude võib kasutada linna vappi vaid linnavalitsuse loal. Linnavalitsus võib loa tasuta anda juhtudel, kui seda taotleval asutusel või isikul on üldtunnustatud teeneid linna ees, samuti kasutamiseks üldkultuurilistel, linnale kasulikel mitteärilistel eesmärkidel.
  - 2.7. Linna vapi tarvitamiseks ärilistel eesmärkidel tuleb linnavalitsuselt taotleda eriluba ja eraldada 10% kasumist linna tuludesse. Kui kasumi määramine on keerukas, otsustatakse eraldise suurus kokkuleppel.
  - 2.8. Vapi loata või ebastandardisel kujul kasutamise eest karistatakse administratiivkorras.
  - 2.9. Vapi värvideta (must-valgel) kujutamisel tähistatakse värve vastavalt

heraldikareeglitele. Kujutise piirjoonte kokkusulamine ja värvide tähistuse kadumine vapijoonise vähendamisel peab olema vastavuses vapi standarditega.

2.10. Vapi erinevate suuruste etalone säilitatakse Tartu Linnamuuseumis. Vapi kasutamise õiguse saamisel väljastab vapi etaloni koopiaid linnakunstnik.

Vapi kasutamine kujul, mis erineb etalonist, kuulub igakordsele läbivaatamisele ja kinnitamisele linna kunstinõukogus.

3. Kasutada Tartu linna ajaloolistel pidupäevadel ning muudel tähtsündmustel linnale 1584. a. 9. mai privileegiga lubatud rõhtsalt poolitatud väljadega valge-punast lippu (suhtes 1:2). Linna lippu tarvitatakse kõrvuti riigilipuga ning samadel alustel, mis on maksvad riigilipu kohta. Päevad, mil linna lipud heisatakse, määrab kindlaks linnavalitsus.

4. Kasutada linna lippu koos linna suure vapi kujutisega keskel (vapi ja lipu kõrguste suhe 1:2) Tartu omavalitsuse lipuna. Selle kasutamine linnavalitsuse struktuuriüksuste ja teiste asutuste, ettevõtete või eraisikute poolt on keelatud.